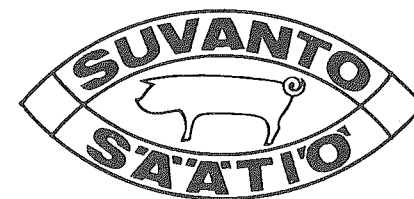

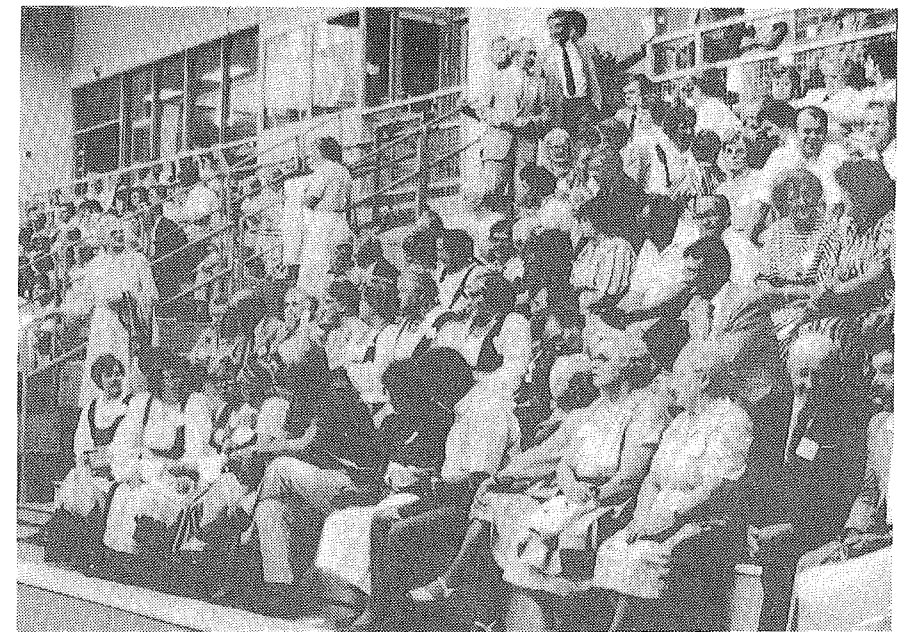
SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 7 1986
LOKAKUU

Sakkola-juhlan vieraita Lempäälässä 1986

Karjala

*Karjala kuolematon,
siintää kaukana tuolla,
muistojen eilisten puolla.*

*Lehtimetsiä
siellä aurinko kaulaa.
Koivuissa lintuset laulaa.*

*Sieltä lähdin
aamussa nuoruuden ruskon.
— Yhä sen kauneuteen uskon.*

*Tietäni kuljen
harteilla vuosien paino.
Mielessä Karjalan kaiho.*

*Karjalan muistoja
kannan kuin kauneinta kukkaa.
Koskaan en sitä hukkaa.*

Elsa Tuokko

Laulun synty

*Runon repaleita
harsin yhteen.
Niistä ehjän
laulun teen.*

*Laulun, joka
sattuu sydämeen.
Nostaa silmiin
kyyneleen.*

*Kuljen laulussani
nuoruusmailla.
Tuomikujasia astelen.
Elon kohtaloa
tiedä en.
— Järven rantaan
kuljen huolta vailla.*

*Suvannolla silmä
kauas kantaa.
Siellä leikkii
laine lakkapää,
rannan ruohikko
rakastaa.
— Mitä mahtaa
elo mulle antaa?*

Elsa Tuokko

Huuhkan poika

Niittyranan ja Joenkyän välillä sydänmaalla eräili eräänä syyskuisena päivänä kaksi metsästäjää Juhana Kouru ja Huuhkan Martti. He olivat kumpikin lähteneet aamun koitteessa kotitiloiltaan, samoilten, etääntyneet näin keskimetsille ja joutuneet aivan pakosta yhteen, sillä eihän sitä voinut koirien vuoksi välttää, piskit tahtoivat kaksin nalkutella. Jos Martin Peni ajaa rytisytti metsokukon havulle ja alkoi tälle haukkusaarnaansa, niin siihen kiitti Kourunkin Halli kiva-koimaan naksuttavalle linnulle; ja osasi taas Huuhkan koirakin Juhanan Hallin haukuntaan, milloin tämä onnistui lennättämään koppe-
lon oksakolle.

— Juoskoot yhdessä, raakit, tuumivat miehet, nähtyään haukkujen-
sa halun yhteistoimintaan. Innostuneina ja pirteinä juoksivat pystykorvat metsässä, raikkaan ihanana syyspäivänä.

— Ovatpas nyt kepeitä kypäililtään, mutisi Kouru, kun kaukohaukunta alkoi noin virstan matkalta raikua. — Eipä tarvitse töpöjä usuttaa.

Toisaalta hyvitti koirain kunnostautuminen niiden omistajain mieltä, toisaalta taas tuskastutti, kun ne viivyttivät metsässä myöhäiseen päivään, sillä kumpaisenkin ampujan tarkoituksena oli alunpitäen ollut vain likemmillä mailla käyminen, näköpäivällä kotiin joutuminen.

Kaiken lisäksi näytti vielä tulevan sade, sellainen yöaikainen tihuutus, joka on syksyisten usvien aikana tavallista, aamusilla päivän lämmitessä kohoilivat sumut ylös, yön jäähtyessä ropisivat taas sateena maalle. ”Syksyinen yö ajelee yhdeksällä hevosella.” Niin kävi nykyin.

— Lienee parempi olla yötä tuolla metsäsaunalla, kuin lähteä näin myöhällä kotimatalle, kastumaan tuohon jamoavaan sateeseen, ehdotti Juhana.

— Parempi lieneekin. Saa siellä rauhassa haukata evään jätteet ja levähtää, on tuota tullut juostuksi haukunnoilla, mukasi Martti, kohtaen painavan lintureppunsa kantohihnoja. Lähtivät miehet Kourun tietämälle majakolle, siellä yöpyäksensä.

— Onpas täälläkin piilopirtti, lasauna, sanoi Martti, nähtyään murrokon rinnakossa, tuuheiden kuusten suojassa harjakkooan näytävän tönön.

— On! Kenen lie alkujaan yksinäisen erämiehen rakentama, minä tätä viime kesänä korjailin, laitoin takkaan vahvoja kiviä, tiukensin katon tuohilevyillä, yöviipymisen varalta. On täällä parisen lepotilaa-
kin, seinustalavitsaa, metsämiehille, jutteli vaari näytellen mökin sisustaa.

— On tulisijakin tuvassa.

— Niin. Tervitaanhan se takka eräilijänkinasumuksessa. Jos pittemmin täällä viipyisimme, niin valmistaisin tulella lihaviipaleen ateraksemme. Nyt tässä näin tilapäin ollen toimeamme näillä päiväsillä eväillä, sanoi Juhana alkaen kope-
loida laukkuaan. — Teehän kuitenkin tuli kiville, näyttää sitten asunto valoisammalta, on siellä ravissa pilkkeitä!

Martti asetteli puita kivilatolle ja syytti vaarin antamilla tulusvehkeillä palon. Liekki alkoi kernaasti nuoleksia tervasrouheita, sauhu lappautui avattuun kattoluukkuun. Olo tuntui kodikkaalta.

Tämä syrjäinen metsämajakko muistutti kumpaisellekin suurstelijalle viime talvellista oleilua Kourun susihaatassa. Sanoikin vaari.

— Niin on kuin viime talvenakin, puuttuu vain Lilla.

— Puuttuu, vastasi poika yksikantaisesti, antaen eväsjätteistään murenia liuhotteleville koirille.

— Poissa on tyttö.

— Niin minä kuulin äskettäin. Mikä hänelle nyt tuli mielen kääntä. Oli se talvella iloinen, hyvätuulinen, reipas tyttö?

— Tuli murhe keväällä, Yrjön-päivänä. Turmeli moisniekka tytön, tapasi sen lehmiä kääntämässä hovin orasmaalta. Niin sai Tenikka kostetuksi minulle vihansa ja täyetyksi halunsa.

— Ei pitänytään tehtyä sopimusta, pakana!

— Mitäs sen sopimuksista, toista haastaa, toista aikoo.

— Sieltähän se sitten löytyi itsekin, viheliäinen.

— Löytyi, kun jätin sen sinne pelolle. Olin puita hakkaamassa lähimailla, kerkesin leikkiin.

Martti haasteli tapahtumasta Kourulle kuin ystävälle, johon ehdottomasti luotetaan, jonka myötätunnosta ollaan varmoja, sillä viime talvi oli synnyttänyt täyden luottamuksen.

— Annoit oikean palkan.

— Mikähän lie ollut, oikea vai väärä, toisin en tullut menelleeksi, en silloin savottatuvassa enkä tässä.

— Olisi Lilla-rukka elänyt, koettanut kestää onnettomuutensa, vaikka siipirikkona.

— En tahtonut moisniekan sikiötä kasvatikseni. Rakastan minä Lillaa yhä — toivon tapaavani — etsiä joka päivä. Ihmiset pitävät minua hulluna, kun etsin — harhailen — huhuilen — ihmiset eivät ymmärrä rakkauttani.

— Eivät ne ymmärrä. Metsä ymmärtää meikäläisiä paremmin. Kouru aikoi sanoa Martille, että sama Yrjön-päivänä hänkin oli nähnyt ja tuntenut kuin elämänsä ehtyvän, kun Suvantojärvi Taipaleen miesten laskemana kuivui, jättäen Kourun ikkunakatsomolle vain mutaisen pohjaröpeikön, mutta nyt

hän ei tahtonut järvi-ikävästään rinnastaa pojan tuntemiin, kokemu-
hin, hän antoi Martin ja Lillan elämä-
kohtalon kuvastua näkyville kuin korpiaarnion, jollaisessa ovat liik-
kuneet vain harvat.

Tuohikatolle alkoivat ropsahdella sateen lyömät pisarat, ensin harvakseen, sitten yhtämittaisesti rapisten. Kuusten tohina ja pitkien puiden nitisevä huojuminen kuului ulkosalla pimenevässä syysyössä.

Koirat makasivat käpperöityneinä, nökökorvin takkavierustalla. Lepäämään asettuivat metsästäjätkin liioin juttelematta, seuraten karjalaista korpiluonnettaan. Martti nukuttaen kaipuunsa tunnon oman mielensä tummaan hiljaisuuteen, Juhana mietiskelyin loikoilen, katsellen hiilloksen riutumista. — Kätkevät ne suruja, Karjalan maat, metsät, kovia kohtaloita, huohti Kouru itseksensä.

Martti näki jo unta. Hän oli nukuvinaan vuoteellaan Huuhkan tuvassa talviyönä. Vivun perä nurski, äiti hyräili kehtolaulua pienelle

Tuomaalle. Martin ajatuksissa kuvasteli palteen mökin Lilla poikaa valvotellen.

— Nuku vaan, lapseni — sanoit nyt äiti hellän viivähdyttävästi. Se rauhoitti ajatusten leikkittelyn, nukkutti pojan. Niin se oli ollut silloin. Samoin nytkin: Huojuvien puiden narahtelu muistutti vivunperän ääntelyä. Metsän humu kuullosti kuin äidin sanomalta ”nuku vaan lapsi, nuku”.

Siihen uuvahti Kourukin, toivoen, että yön aikana menisivät sadekuurot ohitse ja huomispäivä valkenisi kirkkaana.

Tähän päättyy romaani Huuhkan poika.

Putkiliike P Nuora Ky

37560 KULJU
puh. 676 100

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI PUH. (935) 81204

VALMISTAMME M.M:

TERÄSRAKENTEITA, OVIA JA IKKUNOITA
ALUMIINISIA OVIA JA IKKUNOITA
KORISTETAKOTOITA

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kamerate, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike
om. Tapio Kuisma, Sirvalahti P. 751 659

Susso Jussi — Suome poika

Vuoden takaisessa Suvantolaisessa kerrottiin eräästä entisen Sakkolamme merkkihenkilöstä, Keljan kuulusta Meskasesta. — Kirjoitus sellaisenaan oli tietysti arvokas ja tarpeellinenkin, tulihan siinä esille monille, monille naapureillekin ennestään tuntemattomia asiatietoja ja tällaiset ympäristölleen väriä antaneet ihmiset ansaitsevat tietysti muisteluksensa. Tuntui kuitenkin siltä, että kirjoittajalla ei ollut omia muistoja kyseisestä ihmisestä ja niin tuli kirjoituksessakin esille tietoja, jotka eivät aivan täysin vastanneet tosiasioita, eivätkä tehneet oikeutta näytelmän päähenkilölle.

Jo käytetty nimitys, ”Sussu Jussi” oli väärin. — Kuten kirjoituksessa mainittiin, Juho Meskanen oli syntynyt Metsäpirtissä, oli myös siellä, niinkuin Sakkolankin Alajuoksun kylissä, Vilakkalassa, Kaarnaajoella ja Taipaleessa käytetty nimitys: Susso Jussi, miehen oikea nimi. Susannaa sanottiin siellä Sussoksi ja murteen mukaisesti sanan viimeinen n jäi kuulumattomaksi, oli Susson poika ilman muuta Susso Jussi.

Meskasen maine taitajana — aina puista ompelukonetta myöten — oli näillä seuduilla yleisesti tiedetty.

Hän oli varmasti teknillinen lahjakkuus ja ehkä nerokin, mutta, toisin kuin viime syksyisessä kirjoituksessa mainittiin, mikään ammatimies, senparemmin seppä kuin muurarikaan, hän ei ollut. Kukaan ei kallituttanut kirvestään tai rautoituttanut kärrinpyöriään Susso Jussilla, eikä myöskään vähäkään parempi väki kelpuuttanut häntä muurarikseen. Ei muurarilla itsellään ollut järin korkeaa käsitystä omasta ammattitaidostaan, tästä

puhuu runonpätkä tekijästä itselleen:

Susso Jussi, Suome poika,
on teht usijan uunin,
mutt kantti jäp vähä
kallallie. . .

Jokseenkin näin olikin, mutta vaikka metsänvartia ja muu parempi väki eivät hyväksyneetkään häntä muurarikseen, oli niillämain paljon sellaistaakin väkeä joittenka tuvankanttiin sopi kuin valettu ja pääasiassa uunintekijän työllä hän itsensä elättikin. Unohtaa ei toki sovi hänen sepän- ja keksujäntytäänsäkään, vaikka tämä tapahtuikin ihmisten näkymättömissä, mökissä Keljan maantien sivussa.

Jussin mökki oli — sellainen kuin oli. . .

Ei tiä talo komija uo,
tiä o matalaine maja,
mutt tästäh tulluo
tarpie mukkoa sauna
sekä paja. . .

Juuri näin olikin. Työskenneltyään aikansa keksintöjensä kimpussa kuumeni kuin huomaamatta — ja seppä ja keksijä riisuuntui, nousi lauteille ja otti makeat lölyt ja usein nukahtikin samoille sijoille, saunanlaude kun palveli myöskin sänkynä. Työn ohessa, niin seppänä kuin muurarinakin, syntyi myös runoa ja laulua, aina tarpeen ja tunnelman mukaisesti. Mitään ”suurta runoutta” tai edes kansanrunoudeksi kelpaavaa hänen runonsa eivät olleet, eikä kai kukaan laulanut hänen sepittämiään lauluja, mutta runoissa sensijaan oli sointua ja rytmiä ja ennen kaikkea osuvaa ja nokkelaa sanankäyttöä ja Jussin se-

pittämiä runonpätkiä kuuli usein ihmisten puheissa.

Korkea moraali oli kaikessa Meskasen runoudessa päällimmäisenä, erikoisesti hän paheksui nuorten naisten liian kevyttä ja kevytmielistä pukeutumista. Tällaisesta muistinvaraisesti muutama säe:

”Entinen emojie muutj —
tiä ei kelpua kellekiä”!
”Mieki vaikk uon vanhapoika
ni miukii luontoi lupsahtua,
ko heill o sikko sinne tänne. . .
Paijoist o kaulukset kaluttu,
tissikannat o tilallua. . .”
”Onks tiä nyt neitose nerruo,
ko nännii näytelliä. . .?”

Melkein miltä elämäanalalta tahansa Meskanen löysi laulun aiheita, mutta raisummin hänen runoratsunsa laukkasi silloin kun hän kuvaili naapurien ja lähikylienkin eläjien pieniä erimielisyyksiä, komelluksia, toilaus- ja töppäilyjä.

— Tällainen tietysti huvitti ihmisiä, melkeimpä kaikkia ja myöhemmin niitäkin joitten töppäilyistä runoissa kerrottiin. Laulajan lahjansa lisäksi Meskasella oli harvinainen kyky löytää ketään loukkaamaton koomikkaa sellaisissakin elämäntilanteissa joissa tapahtumahetkellä ei ollut sijaa leikinlaskulle.

Myöskään kuvaus Meskasen ulkonaisesta olemuksesta — ’kesät talvet mustassa palttoossa ja karvahatussa kulkeva ukonturilas’ — ei ollut täysin oikeaan osunut. Aina-kin -38 vuoden kesällä ja syksyllä, jolloin allekirjoittanut häneen lähemmin tutustui, hänen päähineenään oli hyvinkin tyylikäs ja muuhun asuun sopiva huopahattu eli läppä niinkuin meilläpäin sanottiin. Tuskin kukaan tiesi, minkä värinen tämä läppä uutena oli ollut, mutta tuolloin se oli sellainen kuin savusta, noesta, tiilenpölystä ja muusta vastaavanlaisesta mikä tahansa vaatekappale vuosikymmenien aikana tuleekin. — Nimitys ’ukonturjake’ vasta oli täyttä valet-

ta jos ukkoa katsoi tarkemmin. Vielä vanhanakin Meskanen oli hyväryhtinen, paljon keskikokoista pitempi ja suorastaan kauniissa ja hienopiirteisissä kasvoissa ei ollut mitään ’maatiaista’ eikä sileässä ihossa rypyn rypynyä. Jos Meskanen olisi siivonnut itsensä ja pukeutunut ihmisen tavoin, olisi hän käynyt komeasta miehestä missä seurassa hyvänsä. On kuvaavaa, että allekirjoittanut arvioi hänet 40—50-vuotiaaksi, kun ukko oli jo seitsemässä kymmenissä. — Meskanen ei tietysti paljoakaan itseään siivonnut, eikä tämä olisi Susso Jussin kuvaan sopinutkaan, hän oli omimmillaan juuri sellaisena kuin oli.

Kaltaistensa narrien ja kylähullujen tavoin myös Meskasen esiintymisessä oli aina jonkin verran teatteria mukana. Näin ei Susso Jussin ja ’täysjärkisten’ välisessä seurustelussakaan ollut niinkään varmaa, kumpi tässä oli narraajana ja kumpi narrattavana. Ainakin jo myöhemmällä iällä jo täysin ymmärsi ikiliikkujansa mahdollisuuden, mutta oli siihen aina uskovinaan koska keskustelukumppanit häneltä sellaista odottivat. Aina oli tämä maailmanmenon mullistava ihmekone aivan viittä-vaille valmiina, vain vähäinen kitkan poistaminen oli enää ratkaisematta.

Samanlaista alkuperää lienee ollut hänen isänmaallisuutensa ja kommunismin vihansa. Hänellä tuskin oli itsellään minkäänlaista poliittista maailmankatsomusta, mutta kun tuohon aikaan tämän nimiset aatteet olivat muodissa ja haluttiin kuulla juuri tällaista runoutta, sopi tämä mainiosti Meskasen ohjelmaan. Näin oli myös hänen ’hengenvaaransa’ kansalaissodan aikana, hän saattoi ehkä pelätä, mutta jokseenkin aiheetta, punaiset eivät tiettävästi surmanneet Sakkolassa ketään ja missään tapauksessa kukaan ei olisi tappanut Susson Jussia.

Jokseenkin tällaisena muistanevat tuon ajan eläneet suvantolaiset

Maria ja Tuomas Jääskeläisen lapset perheineen kävivät äitinsä 100-v. syntymäpäivänä 24. 7. -86 vanhempiensa hautakummulle laskemassa kukkaset. Kuvassa tyttäret laulamassa äidin syntymäpäivälaulua ”Äidin sydän”. Lopuksi kaikki yhdessä lauloivat äidin iltavirren 554. Sen jälkeen vietettiin syntymäpäiväjuhlaa Elma ja Antti Pirkkasen luona Tampereella. Nuorin vieraista oli pojanpojanpoika. — ”Muut korvas aika, mitkä vei — sydäntä äidin konsaan ei.”

Kuolleita

Anna L o p o n e n synt. 25. 4. 1904 Sakkolassa, kuoli 3. 9. 1986 Valkeakosken aluesairaalaassa. Siunaus Valkeakosken kappelikirkossa 13. 9. 1986 ja muistotilaisuus Pappilanniemen kurssikeskuksessa Sääksmäellä.

Matti H y n n ä syntyi 24. 2. 1907 Sakkolan Haparaisissa, kuoli 30. 8. 1986 kotonaan Lempäälän Kuljussa.

Meeri O l l i k a i n e n os. Vulli syntyi 24. 11. 1921 Sakkolan Røykkylässä, kuoli 1. 9. 1986 Urjalassa. Siunaus Urjalan kirkossa 20. 9. 1986 ja muistotilaisuus Seurakuntatalossa.

Erkki Lopenen 18. 10. 1925 Sakkolassa, kuoli 1. 9. 1986 Valkeakoskella. Entinen kotikylä Sakkolan Haparainen ja viimeinen kotipaikka Kangasala.

Susson Jussin, aikansa vaikuttajajaysilön. Ei ole tarpeen lähteä arvioimaan oliko hän meitä muita hullumpi vai viisaampi, merkkimies hän oli joka tapauksessa ja ehkä kulttuurihenkilökin, sillä muuten tuskin häntä enää muistettaisiin ja muisteltaisiin vielä lähes puoli vuosisataa poismenonsa jälkeen ja melkein niin kauan kuin häneen tutustuneet ihmiset elävätkin.

Lassi

VEIKKO SOKURA
Erikois-
hammasteknikko
TAMPERE
Mäkipääkatu 39—41 II kerros
Puh. 556615

Vuosia täyttäneitä

90 VUOTTA täytti 1. 9. 1986 Impi Kopperoinen os. Kuorikoski kotonaan Lappeenrannassa. Lähtöisin hän on Sakkolan Haparaisten Välimäeltä.

80 VUOTTA täytti 24. 7. 1986 Maria Nalli os. Repo Vilppulassa. Entinen kotikylä Sakkolan Kaarnajoki.

80 VUOTTA täytti 30. 8. 1986 Lahja Metso os. Räikkönen Lempäälässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kiviniemi.

75 VUOTTA täytti 1. 8. 1986 Martta Naskali os. Räikkönen Lappeenrannassa. Hänen entinen kotikylä oli Sakkolan Kiviniemi.

Lahja ja Martta ovat sisaruksia.

70 VUOTTA täytti 11. 9. 1986 Eeva Koironen os. Jääskeläinen Lempäälän Kuljun Asemakylässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylä. Hänen harrastuksiinsa sisältyy musiikki ja runoilu, etenkin kalevalaiseen runomittaan, sekä lausunta. Hänenkin elonpolkunsä on kulkenut "Yli vainon ja vastavirran."

70 VUOTTA täytti 11. 9. 1986 Laina Huuska os. Ukkonen Pirkkalassa. Hän on syntynyt Metsäpirtin Kirvesmäellä ja viimeinen kotikylä Karjalassa oli Sakkolan Pannusaari. Suvannon Seutu kiittää näin jälkikäteen asiamiestään ja

avustajaansa sekä toimittaja onnittelee serkkuaan.

Avioliittoa

Avioliittoon vihittiin 16. 8. 1986 Lempäälän kirkossa Petri Toikka ja Marjo Ristilä Lempäälästä. Morsiamen vanhemmat ovat Hilka os. Raaska ja Heikki Ristilä. Äidin entinen kotikylä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

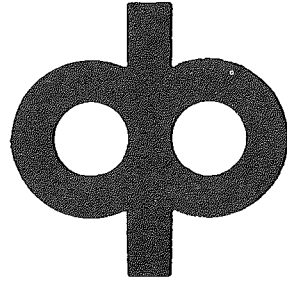
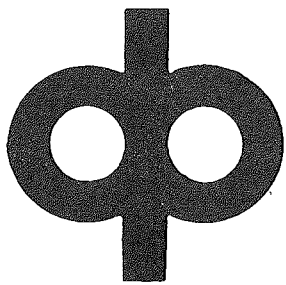
Kultahäitä

Kultahäitään viettivät 20. 9. 1986 Alma os. Lopenen ja Toivo Laaksoma Vesilahden Narvassa. Heidän entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylä.

Keski-Suomen pyhäjärveläiset ja sakkolalaiset viettävät yhteistä pikkujoulua

sunnuntaina 23. 11. 1986 Marttalassa Väinölänkatu 36 B Jyväskylä. Sakkolalaiset joukolla mukaan!

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI
Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

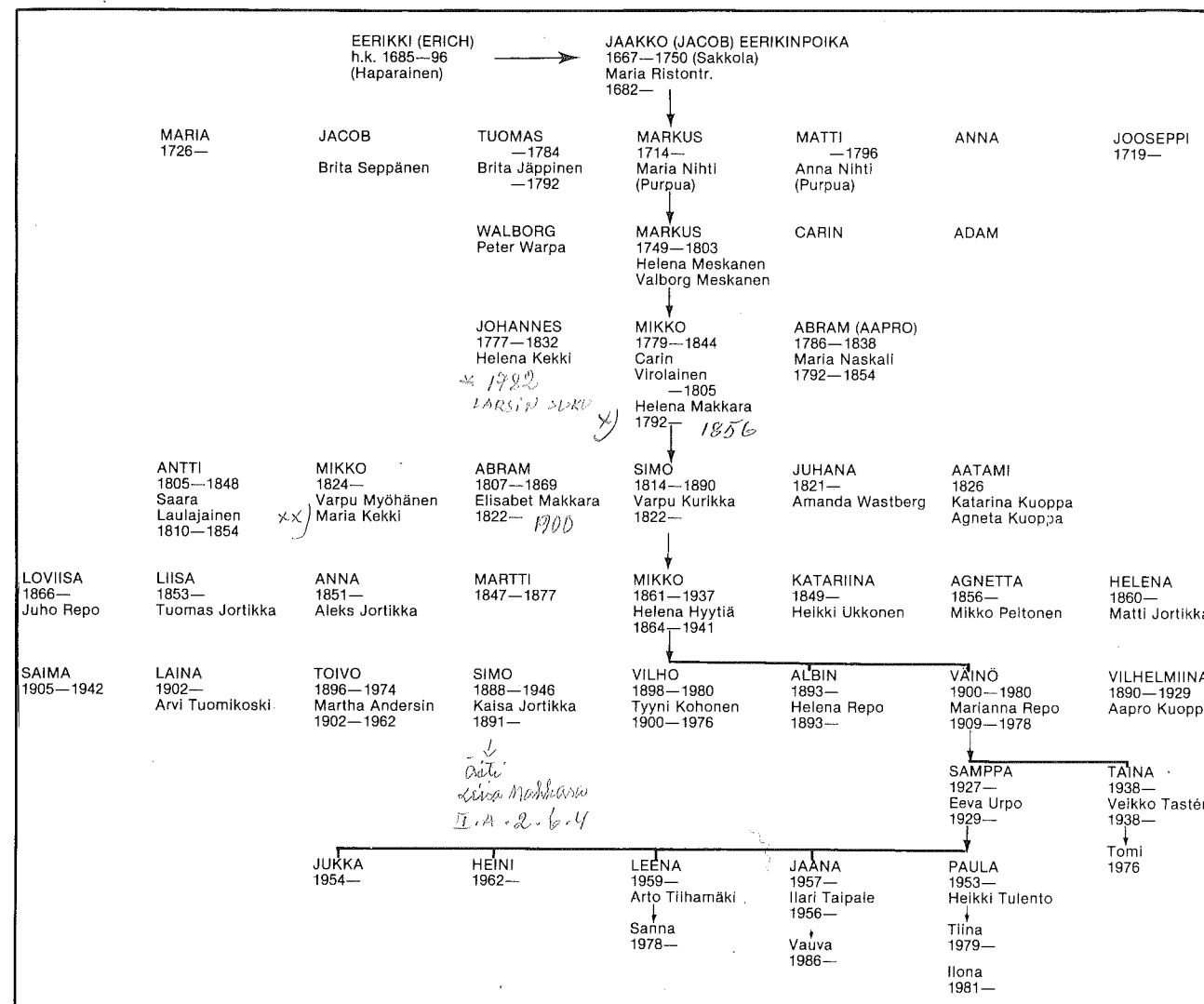

Viskarin suku

Tämän sukutaulukon perustana ovat olleet Sakkolan seurakunnan kirkonkirjat, joita säilytetään lakkautettujen siirtokuntien arkistossa Mikkelissä. Ensimmäisiä Sakkolan kirkonkirjoja aloitettiin tehdä vuonna 1735 Henrik Limneliuksen ollessa Sakkolan kirkkoher-

rana. Ensimmäiseen kirjaan vieti Jacob Viskar oli silloin ainoa Viskari Sakkolassa, joten hän on nykyisten tietojemme mukaan vanhin kirjoihin merkitty sukumme kantaisä. Tiedot nuoremmista sukupolvista on tähän taulukkoon hankittu suul-

listen tiedustelujen ja kirjeenvaihdon kautta sekä teoksesta "Siirtokarjalaisten tie". Taulukkoa on tehnyt ja monistuttanut majuri Toivo Viskari Tampereella vuosina 1970—71.

Perämootorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

REMINGTON
METSÄSTYSASEITA
T:mi H. Karttunen
puh. (931) 411 497

Pienkonekorjaamo
NUORA-MOTOR
Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämootorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

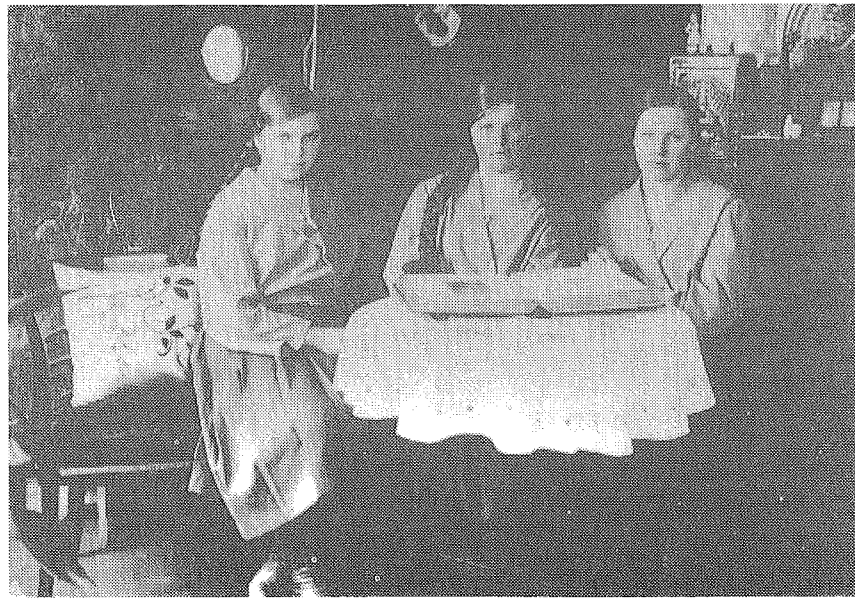
X) I.A. 2.1.4 MÄKKARAT
X) KEKIT I.B. 2.3.2

Hääkuva Käpin Salamonin häistä. Siitä minäkin tunnen monta jo manalle menneitä: Rämön Maria, Koirasen Filemon, Koirasen Emma, Suokkaan Loviisa, Nuoran Filemon ja kappalainen Vikman. Kuva on yli 70 vuoden takaa. Valokuvan omistaa Aura Lahtinen.

Meskasen sisarukset Pannusaarelta.

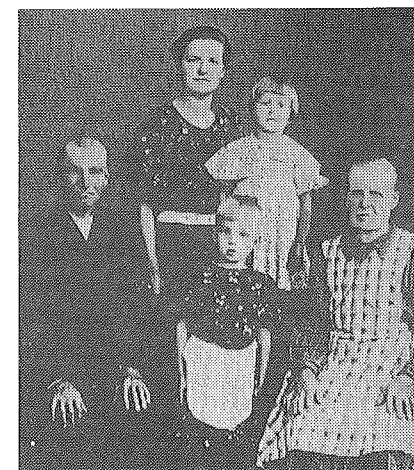
Riiskan tyttöt. "Kuin silloin ennen... Hilma Korpi, o.s. Kiiski, Alma Kuparinen, o.s. Karppanen, Emma Tenkanen, o.s. Kiiski.

Neljä veljesparia Petäjärveltä v. 1935. Vasemmalta: Eemil ja Matti Nuora, Väinö ja Viljami Virolainen, Juho ja Aapo Lemmetti sekä Viljo ja Kauko Virolainen. "Noapurikylöiset ihmetelyt, mite Nuoramäkköistä elleät? Heh vietteät sellasii päivii, jot toisil ei uokelleä!"

Naisten päivillä Sakkolassa 16. 6. 1928. Puhujana oli Eeva Ahla. Paikka on Valistustaloa vastapäätä Pyhäjärven maantien varrella ilta-auringossa. Kuva Aune Mustamon lähettämä.

Matti Nihti sukunsa kanssa valokuvassa. vasemmalta Matti, hänen minniänsä Martta Johanneksen vaimo, heidän tyttärensä Anja jonka edessä Tuomaan tytär Irma ja viimeisenä Matin vaimo Helena.

Petäjäjärven Emäntäkoulu I vuosikurssi v. 1924.

Lapinlahden kutomakurssi 1938. Päättäjäistanhu: "Niidet, puomi ja pirta..."

Sirkka-peliä pelataan Poikamäessä 1925.

Ura uurtamista pienest pittäi II

Ko vuuve 1929 syksyl tulin Viipurii ol siel parrailloa valmistumas Karjala-lehe uutispytink. Seitsekeroksise liikepalatsi kolmie ylimäisie kerroksie ol suunniteltu uuve vuoskymmene vaihties avattava ensluoka hotelli. Hotelli Knut Posse. Rutkast muutaki siihe talluo mahtu, melkei nii jot mitä siel olt soatavis ni sitä ei tarvittukkoa. Ol leäkärii, reätälii, parturii, tuomarii, insnyörii, kultaseppeä, valokuva-Heliosta, Colombia-kahviloo, Karjala konttuori ja mitä kaikkie.

Katutaso kauppaaliikkeitä lukuunottamatta koko veäje ruljanssi kulk yhe ainuo peäove ja yhe suure etteisaula kautta, mist ylempii kerroksii käytti rappusii myöte tai ajamal hissis. Hissi ol talo sisäse liikentie ainuo kulkuneuvo, minkä alimaine peätepysäkki ol siin ala-aulas ja ylimäine on Knut Posse ravintola. Ei se Karjala-talo hissi tok ensimmäine tai ainuo Viipuris olt, mut semmone ensimmäine se ol, mis tarvittii hissipoika. Ja tuon Viipuri ensimmäise hissipoja paika sai Kannakselt tult miehealku — mie.

Siint pittäi miu elämäi sit olki yhtä nousuu ja laskuu — ylleä alloa

ajamista, kokonaista neljä ajast' aikoa.

Vaik mahtuha niihi vuosii tok muutaki ko hissi aijuo. Siin hommas, paremmiko misseä muuvalmie opin tuntemoa Viipuri ja viipurilaisii, sain kehitetty kielitaitojain ja siin sivus peässä viel osalliseksi Viipuri mainiekkoo piirustus-koulu opetuksist. Hissipoja hommis se poikaikä miu kohallai ikkeä ko hupeni, iespäi ol miehe ikä ja miehe hommat — varusmiehe.

KTR 2:n kasarmil Neitsytmiemel ol soatu alivuokralaiseks uus erilline aselajiyksikkö, Liikkuva Ilmatorjuntapatteri, Tietyst mie kodin uranurtaja jouvuin alokkoaks just tähä patterii, mist miu asemiesaikannai kehitty uus itsenäine aselaji Suome armeijoo, Ilmatorjuntarykmentti.

Mei majoituspaikka ol vanha puukämpä, mis suure tuva toista peätä asuttiit "vanhat masit" ja toises peäs soatii korttier myö "mokerit". Kasarmi pihamoal olliit meileluset ja hiekkalouta — neljä liikuteltavaa ilmatorjuntakanunoo tulejohtovälineinie ja äksierauskenttä.

Olha se sotapalvelu elämys sekii, mut ei miust siel kuitekoa sotilasta soatu — miltei mitä muuta tahojoo, niiko kirjurii, kuvittaijoo, automiestä, varastomiestä, keittiö-apulaista, puhelinkeskuksenhoitajoo, uimamaiterii, ja mitä kaikkie — kaik vaijoas vuuves.

Kevään -86
ylioppilaita

Lauttakylän lukiosta: Veli-Matti Kerminen. Vanhemmat Seija, o.s. Ojala ja Veikko Kerminen. Isän kotikylä Sakkolan Kelja.

Virkki-sukuseuran toimintaa

Virkki-sukuseuran neuvoston kokous oli Tampereella Suomalaisella Klubilla Puutarhakatu 13, lauantaina 16 päivänä elokuuta 1986.

Käsiteltävinä olivat seuraavat asiat: Seuran sääntöehdotukset. Seuran nimiehdotukset.

Seuraava sukujuhla ja järjestäytymiskokous pidetään Tampereella Hotelli Rosendahl'issa Pyynekintie 13, 15 päivänä elokuuta 1987.

Sinne toivotaan saapuvaksi kaikki Virkki-sukuiset, jotka suinkin kynnelle kykenevät, tutkailemaan sukunsa juuria ja viettämään iloisen viikonlopun päivän. Asiasta tarkemmin ensi vuoden puolella, touko- ja heinäkuussa. — R.V.

Iltahartaus leirillä Muurilassa elokuussa 1936

Oli lauantai-ilta 9. 5. 1936 klo 22, kun ilmoittauduin Ilmatorjuntarykmenttiin Viipurissa suorittamaan asevelvollisuuttani. 31. 5. -36 oli sotilasvalan päivä. 3. 6. -36 olikin sitten jo lähtö Muurilaan, jossa oli rykmentin leiripaikka kauniin Kipinolanjärven rannalla. Merenranta oli leirin toisella puolella ja se kuului myös leirintäalueeseen, jossa suoritimme tykin harjoitustuntimme. Oli alokasaika, eikä paljon ollut tietoa siitä, että mitä sotaväki oikein tarkoittaa? Heinä—elokuun vaihteessa tulikin rykmenttiin iso osasto reserviläisiä, jossa oli myös

Sakkolan miehiä useita kymmeniä. Kiviniemen kylästä heitä oli vanhemmasta veljestäni Toivosta alkaen aina konstaapeli Lampaiseen saakka.

Silloin jo alkoi huomata sotaväen hyvät ja huonot puolet. Suoritimme päivän sekä yön tehtävät mitä milloinkin kenellekin oli määrätty ja sivussa kuuntelimme radiosta Berliinin olympialaisten tuloksia.

Oli kaunis elokuinen ilta, kun kokoonnuimme yhteiseen iltahartauteen lähelle järvenrantaa.

Paikkakunnan asukkaat olivat järjestäytyneet omille paikoilleen

seuraamaan ja kuuntelemaan, kun klo 22 iltahartautemme aloitettiin tykin laukauksella. Hartauden lopuksi veisasimme yhteisesti 600—700 miehen voimalla Jumala ompe linnamme. Myös siviiliväki yhtyi lauluun. Edestä kuului komento. Hartaus oli päättynyt. Täyskäännös vasempaan päin! Teltoille poistukaa! Tämän poistumisen jälkeen seurasi suuri hiljaisuus, kunnes alkoi kuulua hiljaisia kuiskauksia: — Sehän oli juhlallinen iltahartaus. Joku toinen kuiskasi: — Kun minäkin lauloin oikein kuin henkeni edestä!

Ei yhtään kirosanaa kuulunut miltään suunnalta ja tulikin kuin yhteislausuntona: — Kyllä iltahartaus kuuluu suomalaisen sotilaselämään.

Kun se kuului v. 1936 sotilaan elämään, niin rohkenenkin toteamaan, että se kuuluu myös tämän päivän sotilaan elämään. Näin sotaväen aikoja muistellen

S. Kuisma
res. ylik.
01300 Vantaa 30, Tikkurila
Rusojuurentie 8

Sattumako?

Nizzassa ollessani osallistuin Allianee Francaise-kurssille.

Siellä tosiaan oppi ranskankielen. Hyvät opettajat ja halpa osanottomaksu, sillä se on suuresti valtion avustama. Sen tarkoitus olikin edistää ranskankielen taitoa juuri ulkomaalaisille. Noillakin kursseilla, silloin minun aikani, siellä oli monesta eri maasta oppilaita. Jokainen esitettiin tai jokainen sai esittää oman kansallisuutensa.

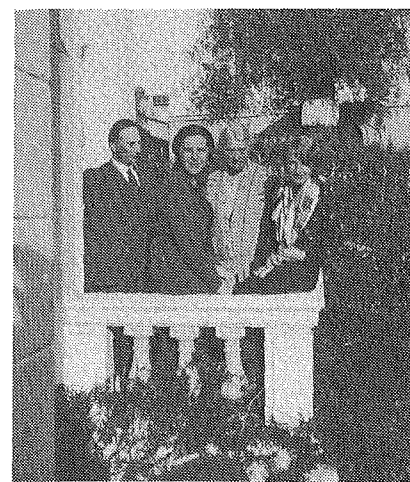
Oppitunnin jälkeen tuli pari romanialaista herraa puhuttelemaan minua. He kertoivat, että heidän täyshoitolassaan asuu sokea suomalainen, joka kipeästi tarvitsee kävelyttäjää. Katselin epäillen komeita miehiä. Mene ja tiedä mitä oikein ovat, ajattelin. Hymyillen sanoin vain: "Vai niin."

Mutta kun eivät jättäneet rauhaan, vaan jatkoivat pyyntöään, niin päätin ystäväni kanssa käydä katsomassa oliko asiassa tosiaan perää. Olihan siinä. Ensi kerralla ei tyttö ollut kotona. Menin sitten parin päivän päästä ja tapasin sokean tytön, Karin Molanderin. Etuni

mestä olen varma, mutta sukunimi on ehkä toinen. Tuo nimi kuitenkin tuli esiin muistilokeroista.

Hänellä oli tubergeli silmissä ja näkö hyvin huono. Vain valo erotui, muuten kaikki oli harmaata — epämääräistä hahmoa.

Täyshoitola, jossa hän asui oli vaatimaton, mutta puhdas. Hänen huoneensa oli pieni, jossa oli vain

Juutalaisystäväni hra ja rva Lewis Münchenistä. Rouva Lahn ja minä.

EDULLISESTI

- Kehystykset
- Taiteilijatarvikkeet
- Lahjatavarat
- Valokuvakehykset
- Kuvapalvelu
- Kamerat

Passikuvat HETI!

Ota osoitteeksi palveleva

**KEHYS- JA
LAHJAPISTE**

T:mi Valio Rauhala

Puutarhakatu 23

TAMPERE

Puh. (931) 128 575

vuode, kirjoituspöytä, jossa oli laatikkoita, tuoli ja vaatekomero. Paras oli iso posliininen pesuallas. Ensi käynnilläni huomasin, että oli irronnut noin sm:n verran irti seinästä. Kerroin asiasta Karinille ja hän koetteli kädellään rakoa ja oli kauhuissaan. Hänen oli tapana kiivetä tuolin avulla altaaseen istumaan. Oli onni, ettei allas ollut jo pudonnut. Siinä olisi voinut käydä ohraisesti, kun allas olisi pudotessa särkynyt ja terävät posliini palaset olisivat voineet haavoittaa pahan keran.

Ilmoitin asiasta heti täyshoitolan omistajalle. Hän lupasi ilmaisen suihkun Karinille, vaikka ottaisi sen joka päivä. Suihku ja vannakylpy olivat maksullisia pienissä täyshoitoloissa vielä siihen aikaan ja ehkä vieläkin, sillä onhan jo pesuallas hyvä asia. Olin iloinen kun tavaltaan estin pahan putoamisen ja Karin oli kiitollinen.

Tapasimme koko Nizzassa oloaikana melkein joka päivä. Käytin

Talo, jossa asuin melkein 3/4 vuotta. Alakerran ikkuna on minun huoneeseeni.

häntä silmäklinikalla ja kävelimme rantakatua, jonne Välimeren lempeät tuulet puhalsivat.

Olin hänen vieraanaan ja hän usein luonani. Vierailimme myös ruokailemassa. Kun oli poissa aterialta, niin sai seuraavan aterian tarjota vierailijalle. Kerran oli outoa

ruokaa. Maukasta se oli ja siksi aterian jälkeen kysyimme, että mitä se valkea, maukas viipale oikein oli. Aivoja se oli kuulemma! Tuntui oudolta. Ehkä se teki viisaaksi, mutta varmasti emme olisi syöneet sitä jos ennakolta olisimme kysyneet ruuanlaatua. Sellaista ennakkoluuloa!

Vanha valokuva kertoo tarinaa menneestä ajasta

Valokuva on Raudun Palkealassa Falinien pihalla. Ylärivissä: Palaga Falin, käsityönopeettaja. Kuoli jo vapaussodan aikoihin syöpään. Kaksi pietarilaista koulupoikaa, joiden nimiä en tiedä. Lydia Karlson, joka oli muoti-liikkeen hoitajana Sakkolan Kiviniemessä 30-luvulla. Puun takana Boris Falin, joka valmistui upseeriksi. Kuollut. Puuhun nojaa Boriksen äiti Maria Falin. Pikku tyttö, joka nojaa tuoliin on Boriksen sisar, joka valmistui kansakoulunopettajaksi, myöhemmin oli kirjastonhoitajana. En tiedä elääkö enää. Vieressä nurmella istuu pietarilainen koulupoika. Tuntematon nimi. Kuva lienee 1910-luvulta. Kuvan omistaa Klaudia Pelkinen.

Rouva Lahn Berliinistä. Herra ja rouva Gentsch' Argentiinasta. Rouva Lahn oli rouva Gentschin sisar. Ottivat minut kuin tyttärekseen. Olin yhteydessä "Nizza Eltern"ien kanssa heidän kuolemaansa saakka. Kuinka paljon opinkaan heiltä! Kuinka kiitollinen olenkaan kaikesta mitä sain osakseni! Siksi tahtoisin saada heidän muistonsa säilymään oman pitäjän lehden sivuilla.

Heikki Karttunen

Lisäystä Haitermaan sotakarkurien kertomukseen

Suvannon Seudun numerossa viisi kerrottiin kesällä -29 tapahtuneesta kahden sotilaskarkurin piileksemisestä Haitermaan seudulla.

Karanneet asevelvolliset olivat liikkuneet Pyhäjärven Miissuan puolella. Pyhäjärven nimismies antoi silloin käskyn Noitermaan sk:n kyläosastolle näiden sotilaskarkurien etsimiseksi.

Niinpä Nimismiehen autonkuljettajana ollut veljeni, autoilija Toivo Karttunen lähti erään kaverinsa kanssa muutamana iltana partioon polkupyörillä Miissuan kylästä, kohti Sipilänmäkeä, toisen miehen

Karin oli ikävästä sairaudestaan huolimatta iloinen ja hauska seuralainen. Hän oli kotoisin Pohjois-Karjalasta jonkun virkamiehen tytär. Ikävä kun on unohtunut. Olin lähdettyäni hänen kanssaan kirjeenvaihdossa. Mutta se oli vaikeaa, koska jonkun piti lukea ne hänelle ja myös vastaukset piti antaa toisen kirjoittaa. Kirjeenvaihto sammui pakosta. Hänen vaiheistaan en siten enää kuullut mitään, mutta aina muistan miten hauskaa oli auttaa avutonta.

Karinin apu minulle jäi unelmaksi. Eräs hänen hyvä perhetuttavansa Suomesta oli työssä suuren hotellin kielenkääntäjänä ja oppaana turisteille. Tämä ystävä lupasi hankkia minulle hyvän työpaikan vastaavanlaisessa tehtävässä, jos olisin palannut syksyllä takaisin. Silloin olisi ystävyys jatkunut Karin kanssa, mutta toisin oli määrätty. Pidinkin kuitenkin tapaamistamme ihmeellisenä Korkeimman Voiman johdatuksena.

Olen siitä kiitollinen

Klaudia

kiertäessä Sakkolan asemalta lentokentän kautta Sipilänmäelle.

Oli näet saatu vihiä tuntemattomien miesten liikkuneen näillä seuduilla ja olihan eräänä aamuna vaateaitasta kadonnut vaatevaraa.

Veljeni ajeli hiljaisesti pyörällään kohden Sipilänmäen ensimmäisiä taloja illan ollessa jo yli kymmenen ja alkaessa hämärtää. Kylä oli jo unten mailla, vain muutaman karran kellot kuului läheisestä karjapihasta.

Veljeni päätti seisahtua ja odotella lentokentän kautta saapuvaa kaveriaan. Hän ehti juuri asettaa polkupyöränsä tien sivussa olevan perunakuopan kattoon vasten ja astua tien laitaan. Silloin ilmestyi toisen perunakuopan takaa kaksi miestä, joihin sopi etsittävien karkureiden tuntomerkit.

Veljeni veti esille pienikaliperisen pistoolinsa ja huusi: "Seis"! Samaa aikaan molemmat miehet olivat tempaisseet taskuaseet esiin ja ampuivat kaksi laukausta veljeäni kohti. Vain nopea hyppääminen valtatie ojaan pelasti veljeni. Uskoen karkureiden yrittävän ampua häntä itseään, veljeni ojensi aseensa suurempaa ja lähempänä seisovaa miestä kohden ja veti jo liipasimesta löysää pois — kun hän kauhukseen tunsu pistoolin jyvän takana olevan poliisikonstaapelin. .!

Veljeni ase painui heti alas ja hän huusi kovalla äänellä: "Älkää ampuko — olemme tuttuja miehiä!"

Samalla kajahti toinen yhteislaukaus ja veljeni huuto hukkui niihin. — Seurasi piinallisen pitkiä sekunteja, kun aseet oli suunnattu veljeäni kohti — jälleen kolmas laukaus — pam-pam kajahti. Veljeni liikuteli varpaitaan kenkien sisässä tode-

takseen, että oliko tunto vielä tallella, oli, ei ollut sattunut. Hän ehti kuitenkin todeta ampujien käsien vapisevan kuin horkassa, mutta yrityksen olevan osua kohti! Jälleen pitkät sekuntit — Pam-pam. Ei osunut nytäkään! Ja veljeni huusi: "Älkää ampuko! Etkö tunne minua?" — Ei auttanut. Pam-pam! Konstaapelin ukkomauveri pamahti mahtavasti, sensijaan toisen miehen laukaukset olivat vähä-äänisempiä. Ja jälleen pam-pam! Ei vielääkään osuneet. — Luojan kiitos! Varpaat liikkuiivat edelleen. Ja jälleen pam-pam! Ei taaskaan osunut. Ja jälleen huuto, mutta tuloksetta.

Aampujat ojensivat aseitaan, mutta nyt tuli vain naksahdukset. Aseet oli ammuttu tyhjäksi. Noloina laskivat ampujat vapisevat käntensä alas ja alkoivat etsiä panoksia taskuistaan — silloin veljeni nousi ylös ojaasta, jossa hän oli ollut maalina — vain hartiat ja pää näkyvisissä.

Täysin hermonsä menettänyt konstaapeli ei nytäkään tuntenut veljeäni, vaan iski käsiraudat hänen ranteisiinsa, samalla panostaen välittömästi aseitaan molemmat miehet lähtivät kuljettamaan veljeäni tien varteen metsän reunassa näkymättömissä olevaan autoonsa.

Tilanne sekä suututti, että huvitti veljeäni. Häneltä oli pistooli jo heti maantiellä otettu pois. Niinpä lähdettiin ajelemaan kohden nimismiehen asuntoa. Matkalla — jonkun ajan kuluttua — alkoi veljeni rauhallisen keskustelun, kysellen, etteikö konstaapeli häntä tunne, että kuka hän on? Konstaapeli alkoi herätä hermostumisestaan ja jo tunsikin veljeni! Ja keskustelussa selvisi, että ollaankin samalla asialla. .

Esivalta suuttui ja alkoi väittää, jopa räjähtää, sanoen veljeni ampu-
neen ensin ja sitten vasta hän...

Konstaapelin syytellessä veljeäni, niin paloivat häneltäkin "troput". — "En ole ampunut laukausta-
kaan! Ja jos olisin tiennyt, että sinä
tässä vielä keljuilet — et olisi enää
keljuilemassa!" Sillä tuolta matkal-
ta ei veljeni olisi varmasti ampunut
ohi. Sillä matkaa oli vain 7—9 met-
riin yli tien!

"Katsotaan, onko minun pyssyl-
läni ammuttu yhtään laukausta",
sanoi veljeni. Katsottiin. Ei oltu
ammuttu, sillä lipas oli täysi ja pak-
su pöly piipussa!

Noloksi meni konstaapeli ja
päästi veljeni vapaaksi käsirau-
doista ja antoi luvallisen pistoolin takai-
sin.

Pian saatiin molemmat varkaat
pidätetyksi ja toinen tuotiin poliisin
mukana meille. Mies oli komea ja
tummatukkainen ylistarolainen,
kohteliaasti ja ystävällisesti kertoi
tapahtumat. Tarjosimme hänelle ja
poliiseille pullakahvit. Varastetut
vaatteetkin saatiin takaisin, ne ei ol-
leet yhtään kärsineet matkassa, vain
munalukko ja pukupussi olivat pi-
lalla.

Sisarenimies, vaatturi Aug.
Lamppu lahjoitti vielä pidätetylle
hänen anastamansa, siihen aikaan
muodikkaan vihreän värisen kiilto-
lippalakin.

Oli onni, että ei sattunut pääty-
mään ikävämmin tämä pidätysyri-
tys.

Kyllä kai sipilämäkeläiset myö-
häisen illan kuluessa kuulivat tuon
ammunnan perunakuoppien tie-
noilta kesällä 1929?

SAKKOLAN KK NUORISOSEURA kutsuu

**SAKKOLAN SOTAINVALIDI- JA
VETERAANIKERHON JÄSENET**
yhteiseen **pikkujoulu**n
viettoon **PIRKKALAAN IRJA JA
RISTO JÄÄSKELÄISELLE** sun-
nuntaina joulukuun 12. pñä
1986 klo 12.
Tervetuloa! **Sakkolan KK NS.**

Toimituksen tuoli

Suvannon Seudun tämä numero
on sikäli historiallinen, että tähän
numeroon päättyy Aleksanteri Aa-
van kirjoittaman romaanin "Huuh-
kan poika" jatkokertomuksenam-
me. Tämä romaani on totuuspoh-
jainen ja kertoi viime vuosisadan
Petäjärven hovin alustalaisten ko-
vista kohtaloista.

Kiitän Aleksanteri Kuparisen su-
kua myötämielisyydestä Suvannon
Seutua kohtaan!

Jonkin verran on meillä tietoa
saatavissa olevasta A. Aavan kir-
joittamasta suorasanaisestä tuotan-
nosta. Jota myös julkaisemme. Eh-
kä hänen suvultaankin on vielä jo-
tain julkaisematonta aineistoa saa-
tavana?

Samppa Viskari on peräänanta-
maton mies, kun kerran asialle läh-
tee! Nyt hän on "takaa ajanut"
Sakkolan kirkosta evakoitua Altta-
ritaulua. Ja löysi sen lähes 1000 km
kiertelyn jälkeen. Joulunumeroon
hän on luvannut kertoa tästä mat-
kasta penikulma penikulmalta ra-
jan pintaan ja takaisin. Alttaritau-
lun värivalokuva on suorastaan aar-

re, joka kertoo menneestä ajasta.
Valokuvat on jo toimituksessa!

Pitää taas näin syyspimeillä pis-
tää pää muurahaispesään, että mil-
lainen kuhina siellä vielä käy.

Sillä pesäpallosta on viime aikoi-
na lehtien yleisöosastoissa hyvin
paljon kirjoitettu, jopa haukuttu
huikeasti ja tosi asia onkin, että el-
lei pesäpallosääntöjä muuteta inhi-
millisempään suuntaan ei sitä moni-
kaan töllöttimessä töllötä!

Paitsi NAISTEN PESÄPAL-
LOA. Se on niinkuin olla pitää, ryt-
mistä ja joustavaa. Siinä näkyy jo-
pa juoksua. Kun kohtalaisen rintat-
vat rouvat ja neidit juoksevat
"juoksut" pystyssä loppuun saak-
ka, niin siinä on kauneutta jonka
Luoja on luonut...

Miehet on nykyiset säännöt vie-
nyt aivan hakoteille. "Juoksut" ja
"Kunnarit" on tavoitteina, mutta
millä tavalla? Kuralätäkössä uimal-
la tai hiekassa sukeltamalla, jopa
lumisohjossa luisumalla! Miksi
näin? Eikö tietokoneaikana saa var-
muutta "juoksun" saavuttamisesta?

Eihän miehet juokse ollenkaan.
He potkii ja jarruttaa saman aikai-
sesti ja pesäkurvitkin on liian äkki-
näiset normaaliin juoksun harjoit-
tamiseen. Hiekka tupruaa ja nilkat
vääntyy...

Myös pelin "sanasto" on isän-
maata loukkaava. Vain Suomen
puolesta on miehet kuolleet ja haa-
voittuneet. Kylätappelukolhut on
aivan arvottomat, jopa häpeälliset.
Pesäpallohan on lähinnä pitäjät-
soa, joskin vastaa 1000 kyykkäotte-
lua, on pesäpallosta kehittynyt sen-
tään muutama urheilijakin Suome-
le. Toivottavasti tulee urheilijoita
jatkossakin, sillä yksilöurheilu on
nyt maassamme laakson pohjassa
ja aivan aliarvostettu, kolhoosiyh-
tymät sotkevat koko tohinat?

Kuollut ja haavoittunut sanojen
tilalle suosittelen sanoja: KUMAH-
TANUT ja KUUKAHTANUT.

Niitä ennen isoni lauloi...

Paljon on kulunut vuosia siitä,
kun entiseltä kotiseudulta saimme
lähteä uusiin oloihin elämään. Koti
on kaikille rakas turvapaikka, ko-
dinhenki ja muistelot elää vielä mie-
lessäni. Kesä oli jatkuvaa ulkotyö-
tä, siinä työnjaksojen välillä siellä
raivattiin uutismaata, joka sitten
seuraavana kesänä kasvoi ruisleivän
tarpeet. Murkinaa tulivat syömään
miehet sieltä pelloilta ja kun pappas-
tahti tuvan penkille, heti menivät
Martti toiselle ja Helka toiselle pol-
velle. Hän sanoi: "Hurass mää näi-
he kans oon", mutta aloitti "köröt-
tämisen", heilutti polviaan ylös-
alas tahtiin ja lauloi: Souvan, sou-
van Sorolaan, yli pellon Perolaan,
Sorolas on musta lehmä, toinen val-
kia vasikka!" Sitten lisäsi vielä pä-
tjän: "Mää se souvan kons mää
jouvan, joka aika en jouvakaan!"
— Sekin on ihan todenperäinen aja-
tus. Kai näissäkin laulelmien aja-

tuksissa on vanhan Kalevalan hen-
keä takana. Pikkulapsen viihtymi-
seksi aikuinen otti lapsen oikean
kämmenen hänen istuessaan polvel-
la, omaan vasempaan käteen ja oi-
kean etusormen kanssa pyöritti si-
nä pohjalla laulaen: "Harakka se
puuron keittää, tuoll pojat antaa,
tuoll pojat antaa", aina pikkusor-
meen asti, "Tuoll en annakaan,
tuolt etsii, tuolt etsii", kainalosta
koskettaa, "Tuoll on kaivo kainal-
los..." Ja kun lapsi nauraa, on hy-
vä mieli kummallakin. Toinen sor-
mien kanssa hokema, vanhuksilta
kuultuna, samoin lapsen sormista
ja jatkui peukalosta edelleen, jat-
kuen toiseen käteen: "Kello yks,
muna kyks, kello kaks, kenne laps,
kello kolm, kenne polv, kello nelj,
kenne velj, kello kuus, kukko huus,
kello seitsemä, seiväs kättee, kello
kaheksa, kapusta kättee, kello
yheksä, ympär pöytää, kello kym-

menä jo on kyll." Siitä lapsi oppi
ensimmäiset lukusanat sekä sor-
mien lukumäärän ja olihan siinä
hauskuutta molemmille, likalle ja
likotettavalle. Onko oikein muistet-
tu?

Silloin vielä oli todellisuutta se vi-
pu, hurstikehto, missä lapsi nukkui.
Tilaa piti olla, missä sai tuo vipu-
puu heilua, en ole sitä käyttänyt,
mutta nuori äiti kertoi syksyllä 1939
vieneensä vipupuun ojanreunaan ja
kaivaneensa perunat pois maas-
ta...

Meillä siellä kotikylässä kun oli
lapsenvaunut ja samoin täällä uusil-
la asuinsijoilla, mihin oli pysähdyt-
ty elämään. Eikä vanhukset työntä-
neet pientä ihmistä polveltaan pois,
liekuttaessaan hyräili: "Nuku, nu-
ku nurmennukka, väsy, väsy, pel-
lonkukka, kyllä sen Herra herättää-
pi, Neitsyt Maaria nukuttaapi" —
mitä se muuta oli kuin rakkautta.

Taas muistelin Jokisuun naapu-
ristoa ja Kiviniemen seutuja.

Ahon tyttö

Vanha balladi

Minä opin tämän laulun jo lapse-
na Sakkolan Pannusaarella ja mi-
nulle on kerrottu balladin alussa
mainitut rautatieasemien tai pysä-
kien nimet olleen välillä Viipuri—
Imatra. Näin kertoo laulun lähettä-
jä Vieno Javanainen.

Viipuri, Tammisuo, Kärttilä, Tali,
Kavantsaari, Karisalmi, Hannila,
Antrea, Kuorekoski, Kalalampi,
Jääski, Kivioja, Enso ja Imatra.

Tyttö oli nätti kuin kedolla kukka.
Viipurista Imatralle matkusti.
Sillalta hyppäsi aaltojen valtaan,
aallot ne saa häntä keinuttua.

Kertokaa aaltoset terveiset multa,
kertokaa rakkaalle äidilleni,
kertokaa siskoille, kertokaa veikoille,
kertokaa synnyinmaalleni.

Eikä mua tarvitse kenenkään surra.
Eikä mua tarvitse rakastaa.
Kun Imatrankoski se kuohuu ja pauhaa,
siellä minä rauhassa levätä saan.

LÖYDETTY

Lapinaiheinen poronluusta
tehty LINKKU-KAMPA Sak-
kola-juhlien muistoloi-illassa
Ehtookodon takkahuoneesta
Lempäälässä. Omistaja saa
kampansa allekirjoittaneelta
nyt tai ensi vuoden Sakkola-
juhlissa.

AUGUST VISKARI
Kiviaho
37550 Moisio

Huumori otteluihin, sillä on melko
saman arvoista voittaako ottelun
Härmän häjyt vaiko Kiteen kirkas-
tetut...

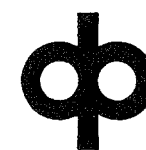
Antaa tulla vastaväitteitä!
Kyykkääjä uhkasi kumauttaa
mutta siihen tuokin yritys sammu,
ja minulla kun on jo piirros piirret-
ty puolustukseksi. Ennen joulua
tavataan. Eikä joulun aikaan kinata
mistään.

Suvannon Seudun lukijat!

Onko kellään äänilevyä tai
kasettia ELÄMÄ JUOKSU-
HAUDOISSA kappaleesta al-
kuperäisenä, siis silloin 40-
luvulla soitettuna ja laulettu-
na. Haluaisin siitä äänitteen.
— Tule meille tai tulen teille,
niin kopsataan. Ota yhteys
puhelimella, kortilla tai Sak-
kola-juhlilla Tampereella.

AUGUST VISKARI
Kiviaho
37550 Moisio

**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

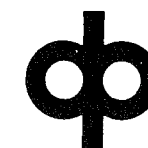
voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

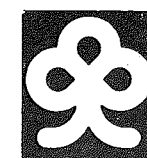
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739541

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

joustavaa
pankkipalvelua

Tampereen Aluesäästöpankki

auttaa — neuvoa — palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1987 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 40 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 Narva. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 Narva. Käyttötilin nume-
ro 551105-42772.

Vastaava toimittaja Viljo Puro-
taa.

Toimituskunta Helmi Uosukai-
nen, Uno Pulakka, Eero Kop-
panen ja Väinö Kekki.